

DYDDIAD	PWYLLGOR IAITH
CYFARFOD	10 HYDREF 2022
TEITL	Adroddiad Adran Amgylchedd
PWRPAS	Cyflwyno gwybodaeth am gyfraniad yr Adran i'r Polisi Iaith
AWDUR	Dafydd Wyn Williams, Pennaeth Adran Amgylchedd

1. CEFNDIR

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn wedi ei baratoi er mwyn cyflwyno gwybodaeth i'r Pwyllgor Iaith am gyfraniad yr Adran Amgylchedd i'r Polisi Iaith.
- 1.2. Mae Polisi Iaith y Cyngor wedi ei wreiddio yn holl waith yr Adran. Byddwn yn amlygu yn yr adroddiad hwn y cyfleoedd sydd ar gael i wella'r ddarpariaeth i'n trigolion gan gydnabod hefyd yr heriau sy'n wynebu'r maes.
- 1.3. Yn dilyn gwaith diweddar i adnabod dynodiadau iaith holl swyddi'r Adran, gellir adrodd fod 91.7% o staff yr Adran yn cyrraedd dynodiadau iaith eu swyddi, sydd ychydig yn uwch na chyfartaledd y Cyngor (91.3%). Mae'r ffigyrau yma yn seiliedig ar asesiadau amrywiol yn cynnwys asesiad rheolwr linell a hunanasesiadau staff. Hyd at 31/8/22, mae 78.5% o staff yr Adran Amgylchedd wedi cwblhau hunanasesiad, ac mae anogaeth i staff gwblhau er mwyn cael darlun llawn o sgiliau iaith ein staff.
- 1.4. Dengys y ffigyrau diweddaraf fod 154 o staff yr Adran felly'n cyrraedd y dynodiadau iaith perthnasol, a 14 ar hyn o bryd nad ydynt yn cyrraedd y gofynion. Er hyn, nid yw'r ffaith nad yw unigolion yn gallu cyrraedd y gofynion iaith y swydd yn golygu nad ydynt yn gallu siarad Cymraeg ac yn gallu cynnig gwasanaeth Cymraeg i'r cwsmer. Mae'r cyfleoedd hyfforddiant eang sydd ar gael gan y Cyngor yn cael eu hyrwyddo ymhlith staff yr Adran. Mae enghreifftiau positif o unigolion o fewn yr Adran Amgylchedd sy'n datblygu a gwella eu sgiliau iaith ac mae anogaeth barhaus i staff fynychu'r cyrsiau sydd ar gael er mwyn datblygu eu sgiliau a hyder yn y Gymraeg.
- 1.5. Fel y bydd Aelodau yn ymwybodol, mae cyfrifoldeb am faes Gwastraff ac Ailgylchu wedi trosglwyddo i'r Adran Amgylchedd ers dechrau'r mis. Byddwn yn parhau gyda'r gwaith sydd wedi ei gynnal gan yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol i sicrhau fod rhagor o staff y maes Gwastraff ac Ailgylchu yn cwblhau asesiadau dynodiadau iaith. Ond bydd rhagor am gyfraniad y maes Gwastraff ac Ailgylchu at y Polisi Iaith yn cael ei amlinellu fel rhan o Adroddiad yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol.

2. YMATEB I GWESTIYNAU'R PWYLLGOR

Mater yr hoffai'r aelodau ei drafod:	Cwestiwn
<p><u>Hybu a hyrwyddo</u></p> <p>Sut ydym ni'n mynd y tu hwnt i ddarparu yn ddwyieithog i fod yn cynyddu'r cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned, i gyfrannu at y targed cenedlaethol o greu Miliwn o siaradwyr, ac at y nod Llesiant o sicrhau bod pobl Gwynedd yn "Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg"?</p> <p>Mae Cynllun Hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd i'w weld yma: (https://www.gwynedd.llyw.cymru/cy/Cyn-gor/Dogfennau-Cyngor/Strategaethau-a-pholisiau/Cynllun-iaith/Cynllun-Hybu'r-Gymraeg-yng-Ngwynedd-2018-2023.pdf)</p> <p>Mae'n gosod blaenoriaethau ar gyfer hybu'r Gymraeg mewn pum maes:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Iaith y teulu,2. Iaith dysgu,3. Iaith gwaith a gwasanaeth,4. Iaith y gymuned5. Ymchwil a Thechnoleg	<p>1. Allwch chi amlygu unrhyw brosiectau o fewn eich adran sydd yn cyfrannu tuag at un o flaenoriaethau strategaeth iaith y Cyngor, sef Cynllun Hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd?</p> <p>Gwasanaeth Rheolaeth Adeiladu: Mae gan y Gwasanaeth gyfrifoldeb am reoli enwi strydoedd ac enwi a rhifo eiddo o dan ddarpariaeth y Ddeddf Iechyd Cyhoeddus 1925. Mae gan y Cyngor ddyletswydd statudol i sicrhau fod unrhyw enw newydd neu ddiwygiad i enwau strydoedd ac eiddo, a / neu rifau yn cael eu dyrannu'n rhesymegol ac mewn modd cyson.</p> <p>Yr hyn sy'n ofynnol ei ystyried yn ôl y ddeddfwriaeth, ydi a fydd enw tŷ yr un fath ag enw tŷ arall er enghraifft, neu os ydi'r enw yn briodol (e.e. yn weddus). Nid oes pwerau gorfodi ynghlwm, ac nid yw'r gyfraith yn ein galluogi i wrthod cais oni bai fod yna ddyblygu o ran enw neu nad ydi'r enw yn briodol.</p> <p>Er hyn, mae polisi a weithredir gan y Gwasanaeth Rheolaeth Adeiladu yn golygu ein bod yn cymryd ymagwedd ragweithiol i amlygu arwyddocâd hanesyddol a diwylliannol enwau Cymraeg. Mae swyddogion yn annog yn ffurfiol ac ar lafar i ymgeiswyr sydd yn dymuno newid enw o'r Saesneg i'r Gymraeg i ail-ystyried. Mae'r Gwasanaeth Rheolaeth Adeiladu yn cyfrannu tuag at brosiect corfforaethol i Warchod Enwau Lleodedd.</p> <p>Mae ystadegau o 2021/22 yn dangos y bu 67 o geisiadau i newid enwau eiddo gyda 100% o'r enwau a gofrestrwyd drwy'r Post Brenhinol wedi hynny yn enwau Cymraeg. Nodir nad oedd unrhyw enghreifftiau lle gwnaeth ymgeiswyr gais i newid o enw Cymraeg i Saesneg. Mae'n galonogol iawn, o'r 67 cais, fod 26 o berchnogion eiddo wedi newid o enwau Saesneg yn ôl i enwau Cymraeg gyda llawer yn gwerthfawrogi'r enwi hanesyddol gwreiddiol (eraill yn newid o un enw Cymraeg i un arall neu'n gosod enw ar eiddo am y tro cyntaf).</p> <p>Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar y Cyd: Prif waith y Gwasanaeth yma ydi paratoi, monitro, adolygu, diwygio'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (2011-26) gan gynnwys paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol.</p>

Mae rôl cynllunio'n gyfyngedig i geisio creu'r amgylchiadau gorau posib drwy Bolisiau'r Cynllun er mwyn hwyluso datblygiadau cynaliadwy. Mae ystyriaeth o'r iaith Gymraeg wedi bod yn ganolog i'r broses o baratoi'r Cynllun ac mae'r Cynllun yn ymgorffori polisi cynllunio penodol sef Polisi PS1 sy'n ymwneud yn benodol â'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymreig.

Yn ychwanegol i hyn, mae Canllaw Cynllunio Atodol (Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy), yn cynnwys arweiniad manwl ar sut i roi ystyriaeth i'r iaith Gymraeg wrth ddelio gyda cheisiadau am ddatblygiadau newydd.

Trwy'r gwaith yma, mae'r Cynllun yn cyfrannu tuag at hyrwyddo a chefnogi'r iaith Gymraeg yn ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd. Bydd Gwasanaeth Cynllunio Gwynedd yn parhau i flaenoriaethu'r maes allweddol yma wrth baratoi Cynllun Datblygu Lleol Newydd i Wynedd.

Gwasanaeth Cynllunio: Un o brif ddyletswyddau'r Gwasanaeth yma ydi delio gyda cheisiadau cynllunio am bob math o ddatblygiadau gan gynnwys tai, cyflogaeth (ffatrïoedd a siopau), twristiaeth, amaethyddiaeth, mwynau a gwastraff ac ati.

Yn unol â'r gofyn statudol mae angen gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn unol â'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Fel y nodir uchod, mae'r Cynllun yn cynnwys polisi penodol i'r iaith Gymraeg a Chanllaw Cynllunio Atodol sy'n rhoi arweiniad manwl ar sut i weithredu'r polisi.

Drwy weithredu ar y ddyletswydd o ddelio gyda cheisiadau cynllunio, a hynny'n unol â gofynion y Cynllun, rydym yn cyfrannu tuag at hyrwyddo'r iaith Gymraeg yn yr ardal. Gwneir hyn drwy sicrhau fod ceisiadau'n rhoi ystyriaeth i'r Gymraeg yn unol â'r Polisi a'r Canllaw gan amlygu pwysigrwydd diwylliannol yr iaith, yn ogystal â drwy hyrwyddo'r iaith i fod yn weledol mewn datblygiadau (e.e. arwyddion).

Mae'r Gwasanaeth Cynllunio hefyd yn cyfrannu at brosiect corfforaethol i Warchod Enwau Lleoedd. Trwy gyfrannu at y prosiect yma, mae'r gwasanaeth wedi cynnal adolygiad o'r amodau cynllunio ac wedi cadw fersiwn yn eu systemau i sicrhau cysondeb a defnydd effeithlon o'r amodau i staff. Mae'r amodau hefyd yn cryfhau safbwynt y Gwasanaeth Rheolaeth Adeiladau wrth ddelio gyda cheisiadau am enwi tai a strydoedd newydd. Amlyga hyn bwysigrwydd cydweithio a chyfathrebu rhwng gwasanaethau'r Adran yn ogystal â gydag Adrannau amrywiol o fewn y Cyngor.

Traffig a Phrosiectau: Mae Hyfforddai Proffesiynol Cynllunio a Pheirianeg Trafnidiaeth wedi cychwyn gyda'r Gwasanaeth yn ddiweddar. Bydd yr unigolyn yn dysgu am y meysydd pwysig yma o fewn yr

	<p>Adran Amgylchedd trwy gyfrwng y Gymraeg. Maent hefyd fel rhan o'i hyfforddiant yn cydweithio a dysgu ochr-yn-ochr gyda swyddogion profiadol a hynny mewn awyrgylch gwaith naturiol Gymraeg.</p> <p>Mae'r Gwasanaeth hefyd yn falch o fod yn dathlu a hyrwyddo enwau Cymraeg mewn prosiectau lle bynnag fo'n bosib. Fel rhan o welliannau i lwybr cerdded a beicio Lôn Eifion rhwng Bryncir a Chaernarfon, blaenoriaethwyd enwau Cymraeg ar hyd y llwybr gyda'r bwriad o wella ymwybyddiaeth a hybu'r defnydd o'r enwau cynhennid.</p> <p>Diogelwch y Ffyrdd: Mae swyddogion y gwasanaeth yn cydweithio gydag ysgolion gan gynnig gweithgareddau yn cynnig addysg a hyfforddiant trwy gyfrwng y Gymraeg i blant y sir.</p> <p>Trwyddedu: Mae'r Gwasanaeth Trwyddedu yn sicrhau fod aelodau'r cyhoedd yn gallu rhoi tystiolaeth drwy'r Gymraeg mewn achosion ffurfiol a chyflwyno achosion i'w herlyn ac apeliadau drwy'r Gymraeg lle mae hynny yn bosib. Mae pob un gwrandawriad a chyfarfod o'r Prif Bwyllgor Trwyddedu a'r Is Bwyllgorau yn cael eu cynnal yn unol â'r polisi iaith - ac felly mae aelodau'r cyhoedd yn gallu cyflwyno tystiolaeth mewn gwrandawriadau drwy'r Gymraeg.</p> <p>Hinsawdd a Natur: Mae cyfrifoldeb am arwain Cynllun Argyfwng Hinsawdd a natur y Cyngor yn cael ei gydlynu gan yr Adran Amgylchedd. Drwy gydweithio a datblygu partneriaethau gyda sefydliadau eraill, rydym yn cefnogi busnesau lleol i weithio yn y maes technoleg ynni adnewyddadwy. Mae rhai prosiectau – ee. Partneriaeth Sero Net Gwynedd sy'n cael ei arwain gan Adra – yn hyfforddi gweithlu lleol (yn enwedig pobl ifanc) er mwyn iddynt aros yn lleol i weithio i fusnesau lleol. Rydym hefyd am ehangu faint o brentisiaid a hyfforddeion y mae'r Cyngor yn eu recriwtio i weithio yn y meysydd hinsawdd a natur/bioamrywiaeth.</p> <p>Byddwn yn ymgynghori â phartneriaid allanol a chyda trigolion Gwynedd ar ddatblygu'r Cynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur ymhellach yn 2023/24. Byddwn bob tro'n cyfathrebu yn newis iaith y person ac yn annog trafodaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg.</p> <p>Cyfathrebu Mewnol: Mae'r Adran yn cynhyrchu newyddlen reolaidd i staff sy'n cael ei ddosbarthu yn electroneg. Mae'r newyddlen fewnol sy'n cael ei ddarparu yn Gymraeg yn rhannu newyddion a diweddiadau am amrywiol ddatblygiadau adrannol a chorfforaethol ac yn gyfle i dynnu sylw at unrhyw gyfleoedd datblygu sgiliau Cymraeg i staff ac i ddatlu unrhyw lwyddiannau perthnasol.</p>
<p>Allanoli gwaith a gosod cytundebau trydydd parti</p>	<p>2. Os yw'r adran yn gosod gwaith yn allanol ar gytundeb, allwch chi gyfeirio at unrhyw arfer da, naill ai wrth osod amodau neu wrth fonitro i sicrhau cydymffurfiaeth efo amodau ieithyddol?</p>

<p>Sut ydym ni'n sicrhau bod safon y gwasanaeth dwyieithog yn cael ei gynnal wrth allanoli a gosod cytundebau?</p>	<p>Cytundebau: Ym mhob cytundeb a roddir drwy borth caffael Gwerthwchi Gymru (Sell2Wales) rydym yn parhau i ymdrechu i sicrhau bod safon y gwasanaeth Gymraeg yn cael ei sicrhau a'i chynnal. Caiff copi o'r Polisi Iaith ei gynnwys yn y dogfennau tendro, a gofynnir i bob ymgeisydd ei ddarllen er mwyn sicrhau eu bod yn deall beth yw'r gofynion ohonynt o ran y Gymraeg ond hefyd eu bod yn deall pwysigrwydd y Gymraeg i Gyngor Gwynedd. Caiff gofynion ieithyddol (sy'n adlewyrchu Polisi Iaith y Cyngor) pob contract eu pennu yn ôl anghenion y contract hwnnw.</p> <p>Prosiectau/contractau: Mae'r diwydiant peirianeg a thueddiad i fod yn Saesneg eu natur. Er mwyn annog y defnydd o Gymraeg yn ystod y broses pwrcasu, rydym yn sicrhau fod dogfennau 'gwahoddiadau i dendr' neu 'cyfarwyddiadau i dendro' yn cael eu hysbysu'n ddwyieithog.</p> <p>Contractau bysiau a thacsis: Fel rhan o delerau ac amodau cytundebau bysiau a thacsis, mae'n ofynnol fod y contractwr yn sicrhau cydymffurfiaeth lawn â Pholisi Iaith Gymraeg y Cyngor.</p> <p>Safonau Masnach: Pan fydd unrhyw waith yn cael ei osod yn allanol, yn benodol gwaith arbenigol fyddai megis hurio peirianwyr i gynnal adroddiad ar gyflwr car, neu hurio cyfarpar arbenigol (sydd angen gweithredwr i weithio'r cyfarpar), byddai swyddog o'r gwasanaeth yn bresennol bob amser i sicrhau fod y cyfathrebiad/cyswllt gyda'r trydydd parti yn cael ei gynnal y neu ddewis iaith.</p> <p>Trwyddedu: Mae Gwasanaeth Trwyddedu wedi gweld fod y gallu i gyfathrebu o ddydd-i-ddydd gyda'r Heddlu drwy'r Gymraeg wedi gwella ers penodi arolygwyr sy'n siarad Cymraeg ar lefel uchel.</p> <p>Hinsawdd a Natur: Byddwn yn cydweithio â Llywodraeth Cymru a Busnes Cymru er mwyn dylanwadu ar y sector preifat wrth osod cytundebau caffael. Byddwn yn parhau i ofyn am eu hymrwymiad i'r Gymraeg yn ogystal â gofynion newydd iddynt adrodd ar sut y maent yn ceisio lleihau eu hallyriadau carbon.</p>
<p><u>Gweithredu'n ddwyieithog</u></p> <p>Sut ydym ni'n llwyddo wrth weithredu ar ofynion y Polisi Iaith a Safonau'r Gymraeg?</p>	<p>3. Oes yna unrhyw rwystrau i'ch gallu fel adran i gynnig gwasanaeth llawn yn y Gymraeg? <i>Gall hyn fod ar draws yr adran neu mewn gwasanaethau penodol.</i> e.e.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>problemau recriwtio neu ddiffyg sgiliau staff</i> • <i>Gweithio mewn maes sydd yn cael ei ystyried yn ddiwydiant "Saesneg" ei natur (h.y. dylanwadau allanol)</i> • <i>Cydweithio gyda chyrrff ac asiantaethau allanol sydd ddim yn gweithredu yn ddwyieithog</i> <p>Recriwtio: Mae heriau yn parhau mewn rhai meysydd arbenigol o ran cymwysterau perthnasol a'r gallu i gyfathrebu yn Gymraeg.</p>

	<p>Cynllunio: Mae recriwtio Cynllunwyr cymwys yn parhau yn her, ac mae recriwtio Cynllunwyr cymwys sy'n siarad Cymraeg yn fwy o her. Yn amlwg, mae bod yn rhugl yn y Gymraeg o safbwynt y Gwasanaeth Cynllunio, sy'n delio yn rheolaidd gyda'r cyhoedd yn hynod o bwysig. Er yr heriau, rydym yn parhau i allu penodi swyddogion cymwys sy'n meddu ar y sgiliau ieithyddol angenrheidiol.</p> <p>Mae'r Gwasanaeth wedi bod edrych fwy ar apwyntio ymgeiswyr sydd â gradd mewn meysydd gwaith tebyg (e.e. Daearyddiaeth), ac yna hyfforddi yn y gwaith yn ogystal â thalu iddynt gael cymhwyster yn y maes Cynllunio. Mae'r dull yma o recriwtio wedi ein gallu i benodi yn llwyddiannus dros y blynyddoedd. Ond, pan fyddwn yn hysbysebu swyddi Cynllunio, mae'r niferoedd sy'n ymgeisio yn brin, ac rydym yn ffodus dros y blynyddoedd i sicrhau ymgeiswyr da. Her arall ydi gallu cadw gafael ar staff i'r hirdymor yn sgil lefel cyflogau o'i gymharu gyda'r mwyafrif o awdurdodau eraill yn y gogledd.</p> <p>Rheolaeth Adeiladu: Mae hwn yn wasanaeth masnachol sy'n cystadlu gyda'r sector breifat am waith ac hefyd am staff. Mae cadw swyddogion presennol a recriwtio staff newydd yn heriol iawn ac mae ymdrechion wedi eu gwneud yn ddiweddar i geisio cyfarch hyn drwy adolygu strwythur staff y Gwasanaeth, yn ogystal â pharatio pecynnau recriwtio wrth hysbysebu swyddi.</p> <p>Peirianwyr trafndiaeth: Mae'r maes arbenigol yma hefyd yn profi'n heriol o ran recriwtio, gydag esiamplau o neb o gwbl yn ymgeisio am swyddi. Mae'r Gwasanaeth erbyn hyn wedi bod yn llwyddiannus gyda recriwtio hyfforddai.</p> <p>Cefn Gwlad/ Bioamrywiaeth: Mae recriwtio staff i'r maes yn parhau'n heriol. Ar ôl hysbysebu'n aflwyddiannus dair gwaith am Swyddog Bioamrywiaeth, bu'n rhaid gostwng gofynion iaith. Yn dilyn hynny, penodwyd ymgeisydd sy'n ddysgwr i safon "sylfaen" ac sy'n frwdfrydig i ddatblygu ei sgiliau iaith ac eisoes wedi cychwyn hyfforddiant Cymraeg.</p> <p>Cydweithio</p> <p>Mae staff yr Adran Amgylchedd yn cymryd rhan mewn cyfarfodydd amlasiantaethol, ar lefel rhanbarthol a chenedlaethol yn gyson. Mae nifer sylweddol o'r cyfarfodydd yma yn dueddol o gael eu cynnal drwy gyfrwng y Saesneg. Er hyn, byddai swyddogion yn sicrhau fod unrhyw waith ar y cyd fyddai'n cael ei baratoi ar gyfer ei rannu gyda'r cyhoedd yn ddwyieithog.</p>
<p><u>Datblygu cyfleoedd newydd</u></p>	<p>4. Oes gennych chi syniadau am ffyrdd newydd y gallem ni fod yn hybu'r Gymraeg o fewn cymunedau'r sir – naill ai yn eich gwasanaethau eich hun neu drwy gydweithio gydag eraill?</p>

Mae'r Adran Amgylchedd yn hyrwyddo a hybu defnydd o'r Gymraeg trwy waith pob un o'n Gwasanaethau ac mae unrhyw gyfathrebu gyda'r cyhoedd yn digwydd trwy ddewis iaith trigolion Gwynedd.

Fel y nodwyd uchod, mae Hyfforddai Proffesiynol Cynllunio a Pheirianeg Trafnidiaeth wedi cychwyn gyda'r Adran yn ddiweddar. Rydym yn credu fod hyn yn Cynnig cyfle i ddatblygu gweithlu i'r dyfodol gan sicrhau fod staff yn magu profiad a'n bod yn Cynnig llwybr gyrfa i'n staff i'r dyfodol. Bydd hyn yn ei dro yn sicrhau fod gennym swyddogion proffesiynol i'r dyfodol sy'n meddu ar y sgiliau iaith mae'r Cyngor yn ei ddeisyfu.

Mae gwaith ar y gweill i hyrwyddo tair swydd hyfforddai Newydd am gyfnod o dair blynedd ar gyfer y maes Gwarchod y Cyhoedd. Bydd un hyfforddai yn gweithio ym mhob maes Gwarchod y Cyhoedd, sef Bwyd a Diogelwch; Amgylchedd a Thrwyddedu; a Safonau Masnach. Bydd y tair swydd yn rhoi cyfleoedd i'r hyfforddeion llwyddiannus fagu sgiliau proffesiynol arbenigol trwy gyfrwng y Gymraeg.

Fforwm Iaith y Cyngor: Croesawu datblygiad y Fforwm Iaith fel cyfle i rannu ymarfer da ar draws adrannau'r Cyngor. Mae'n gyfle i gynrychiolwyr holl adrannau'r Cyngor i drafod syniadau am sut i godi ymwybyddiaeth am y gefnogaeth sydd ar gael a sut i annog/ysbrydoli staff i wneud y mwyaf o hynny.

Gallai drefnu gweithgareddau gwirfoddol o fewn y Cyngor neu adrannau'r Cyngor greu cyfleoedd i staff siarad y Gymraeg gyda'i gilydd mewn awyrgylch hamddenol a fwy naturiol ei natur. Mae'n bosib gallai ddylanwadu'n bositif ar deulu/ ffrindiau/cymdogion a'u hysbrydoli i drefnu'r un math o weithgareddau ar gyfer siaradwyr newydd yn eu cymunedau.

Cefnogaeth: Fel Adran, rydym yn annog unrhyw aelod o staff i fynychu cyrsiau i ddysgu'r iaith neu i loywi iaith er budd trigolion Gwynedd. Byddwn yn parhau i gefnogi ac annog staff sy'n siaradwyr newydd i ddefnyddio'u Cymraeg mewn cyfarfodydd, wrth gyfarch a chyflwyno eu hunain neu bryd bynnag maent yn hyderus i gyflwyno eitem yn y Gymraeg er mwyn adeiladu hyder mewn amgylchedd diogel.